

Frederiksberg Kommune Mesterskab 2022

Foto: Dan H. Andersen / John L. Hansen

Turnerings vinder
Erik Løveld, Helsingør

Foto: Dan H. Andersen / John L. Hansen

Frederiksberg Kommunemester 2022
Tim Barton, Skak for sjov

Indholdsfortegnelse

Frederiksberg Kommune Mesterskab 2022.....	1
Holdene til holdturneringen 2022 / 23	3
Hjælp til turnerings lederen	3
Skakopgaven – ved Kaare Vissing Andersen - løsning side 23	4
Da Peter Heine synes, mit parti skulle i avisen	5
Skakbræt for den kræsne = julegave ide?.....	7
Frederiksberg Kommunemesterskab 2022.....	8
Benny Børgesen, 1. del: Partier med ungdommens friske pust - Ved Kaare Vissing Andersen.....	9
Podernes kamp	9
Fransk: Bjørn Brinck-Claussen - Benny Børgesen.....	9
De storkøbenhavnske juniorturneringer.....	11
Magasinet ARBEJDER-SKAK – en guldmine!.....	12
Alfred Christensen.....	13
Benny Børgesen – Alfred Christensen: 2 – 0.....	13
Froms Gambit: Alfred Christensen - Benny Børgesen.....	14
Blackmar-Gambit: Benny Børgesen - Alfred Christensen	15
Indbydelse til FS turneringerne: Efterårs lyn og vinter koordineret.....	17
Frederiksberg efterår 2022	18
Skakkens regler - har du styr på dem?.....	20
Skakkens regler - bræt & brikker	21
SENSATION! Danmark har fået en ny verdensmester i skak! - ved Kaare Vissing Andersen.....	23
Skakopgaven – ved Kaare Vissing Andersen Løsninger på opgaverne side 4	23
Hvordan det ser ud, når computeren hjælper, måske.....	26
Program frem til holdafslutningen 2022/2023	27
Tak.....	28
Citat.....	28
Redaktion	28

Holdene til holdturneringen 2022 / 23

I denne sæson har vi følgende hold, som skal ud kæmpe for oprykning eller muligheden for at forblive i gruppen:

Bræt	1. holdet DSU 2. div. gruppe 1	2. holdet KSU 2. række	3. holdet KSU 2. række
1	Dan H. Andersen	Peter Lautrup Larsen	Dan Terkildsen
2	Per Dorff Jørgensen	Tanya Stewart-Bermann	Morten E. Schiøler
3	Thorbjørn Rosenlund	Steen Nielsen	Peter Frahm
4	Allan Poulsen	Jens Fejøl	Ahmad Siyar Qasimi
5	Erik André Andersen	Dennis L. Rose	Anfinn Niclasen (H)
6	Erik Holstein	Frank Dybdahl	Ole Gjelstrup
7	Henrik Sørensen (H)	Michael Vedsøl	Søren Christian Krogh
8	August Jalving	Peter Køhler	Povl Jacobsen

Et par kommentarer til denne sæsons holdturnering:

- Vores 1. hold har i mange år spillet hjemmekampe i Øbros glimrende lokaler, men i denne sæson spiller holdet i vores lokaler på Falkoner Alle - du er naturligvis altid velkommen til at kigge forbi og se, hvordan modstanderne bukker under - en for en. Kampstart er som altid kl. 12:00
- 1. holdets kamp mod Bornholm bliver spillet i vores lokaler lørdag den 11. april med start kl. 14:00
- Den sidste runde for 1. holdet bliver spillet søndag den 12 marts i Helsingør på følgende adresse:
 - Marienlyst Alle 2
 - Bygn 11, 2. sal
 - Helsingør
 - Skolen i Bymidten (Afdeling Byskolen)
- De sidste mange år har KSU's holdafslutning fundet sted i Tappetten i Ballerup, men da der foretages renovering, forventes sidste runde at blive spillet i Ishøjs lokaler i Brohuset, lørdag den 18. marts. Det er dog ikke endelig besluttet på nuværende tidspunkt.

Vidste du at:

- verdens 3. dyreste skaksæt er designet af [Jim Grahl](#) for Cole familien i [1972](#)
- figurerne er lavet af 14 [karat](#) rent [guld](#) og [sølv](#)
- brikkerens totale vægt er næsten 450 gram
- brikkerne blev fremstillet til at ligne noget fra [1400 tallets middelalderlige Europa](#)

Hjælp til turneringslederen

Det har været stor opbakning til at tilmelde sig turneringer på forhånd. Der skal lyde en stor tak. Det er en stor hjælp for turneringslederen, samt alle kan kun være interesseret i at en turnering kommer i gang til det planlagte start tidspunkt.

Du må fortsat meget gerne på forhånd tilmelde dig de turneringer, som du har tid og lyst til at deltage i.

Skakopgaven – ved Kaare Vissing Andersen - løsning side 23

Nr. 73 Kaare Vissing Andersen, Brønshøj-Posten, den 19. april 2007, tilegnet Preben Thaarup

Hvid trækker og holder remis 7+6

Nr. 76 G. Kasparian, 1940. Konklusion på studie i Yuri Averbakh: Chess Tactics for Advanced Players

Hvid trækker og vinder 4+5

Nr. 74 P. A. Larsen, Tidskrift för Schack, 1897

Hvid trækker og holder remis 3+4

Nr. 77 V. og M. Platov, 1909. Fra Averbakhs bog

Hvid trækker og vinder 5+4

Nr. 75 P. A. Larsen, SKAKBLADET 1933

Hvid trækker og holder remis 5+4

Nr. 78 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave

Hvid trækker og holder remis 4+8

Da Peter Heine synes, mit parti skulle i avisen

Det er næppe ret mange ordinære klubspillere, der får spillet et parti, som verdensmester Magnus Carlsens headcoach, danske stormester Peter Heine Nielsen, finder så interessant, at han sætter det i sin ugentlige skakspalte i Weekendavisen. Men den store ære

Peter Lautrup-Larsen har de seneste 22 år været en skattet politisk reporter og kommentator på TV2, og forinden pressechef for det Radikale Venstre.

Det er ikke overraskende svært at kombinere med aktivt at spille skak, og den eneste gang, jeg har set Lautrup-Larsen ved brættet, var imod selveste Vishy Anand ved en simultanforestilling i Middelfart i 2003. Anders Andersen, Niels Helveg Petersen samt Kristian

Hvid: Karsten E. Nielsen, Tårnet Svendborg, 2015

Sort: Peter L. Larsen, FS, 1961

Turnering: Kronborg Chess Open, 5. runde

Dato: Lørdag den 28. maj 2022

1. e4 d5 Skandinavisk og i sagens natur en traditionel dansk åbning. **2. exd5 Sf6 3. d4 Lg4!?**

Dette er derimod mere utraditionelt, kaldet den portugisiske gambit. Ideen er, at sort satser på hurtig udvikling, ofte som i dette parti på bekostning af en bonde.

tilfaldt mig med et gevinstparti fra Kronborg Open i Helsingør her i foråret.

Med hans tilladelse er her partiet med stormesterens kommentarer, som han gav overskriften **ANGREBSSKAK:**

Thulesen Dahl gjorde alle dengang en god figur, men det var Lautrup-Larsen, der sad tilbage som den sidste, og først efter et langt tårnslutspil måtte bukke under i mødet med den femdobbelte verdensmester.

Seniortilværelsen har gjort, at passionen for skak nu er genoptaget senest med deltagelsen ved Kronborg Open.

4. f3 Lf5 5. Lb5+ Sbd7 6. c4 a6 7. La4 b5! En vigtig del af konceptet. Får hvid tid til at konsolidere merbonden opnår han betydelig fordel,

8. cxb5 Sxd5 9. Sc3 S5b6 10. bxa6 Txa6 11. Lb5 Ta8 12. Lf4 e6 13. Lc6 Tb8

Hvid har en bonde mere, men sort har kompensation gennem et udviklingsforspring såvel som overvægt i centrum

14. Sb5 Sd5! Dækker på c7 og 15. Lxd5 kan besvares med !5,...Txb5 **15. Lg3 Lb4+!** **16. Kf2 O-O!**

Sort holder et højt tempo, og eksempelvis kan 17. Sge2 besvares stærkt med 17...Sc5! Derfor må hvid søge lettende afbytninger.

PLL: Hvidt 18. dxc5 besvares med Lxc5 skak. 19. Ke1 er eneste træk. Jeg havde set 19....Txb5 20. Lxb5 c6! 21. Lxc6 Da5, som vist vinder. Men det kunne Heine godt have skrevet.

17. Lxd5 Txb5 18. Lc4 Tb6 19.a3 Ld6 20. b4

Hvid har konsolideret sig og pareret de umiddelbare trusler, så sort må åbne nye linjer

20...e5?! 20...h5! var dog endnu bedre **21. Se2 Df6 22. d5 Te8 23. Te1 h5! 24. Sd4 Lg6 25. Kg1 h4 26. Lf2 e4** Begge spillere gør det ifølge computeren godt, og de forfølger begge logisk deres plan uden at lave fejl **27. Sc6 Txc6! 28. dxc6 Se5**

Begge spillere fortjener hertil bestemt ros, men hvad der især imponerer, er vurderingen af denne stilling. Sort har ofret en kvalitet og en bonde og at afveje, om angrebet er tilstrækkelig kompensation derfor, er vanskeligt og afhænger af konkret, præcis variantvurdering. Computerens konklusion er ja!. Sorts direkte trussel 29....Sxc4 kan naturligvis pareres, det langsigtede pres er derimod umuligt at dæmme op for. Det eneste hvide træk, der holder balancen, er 29. Le2! Sort fortsætter da med 29...Td8, hvorefter stillingen efter 30. Db3 Sd3 31. Lxd3 exd3 stadig er yderst kompleks, men ved korrekt spil helt lige.

29. Ld5? Sd3! Nu er sorts trusler derimod ustoppelige, især 30...De5 er svær at parere i angreb mod d5 og h2 **30. Txe4?** En fejlberregning, der taber en officer, men uanset var der intet rimeligt forsvar **30...Lxe4 31. Lxe4 Sxf2!**

og da 32...Kxf2 nu strander på 32,,,Txe4 på grund af bindingen i f-linjen, har sort vundet en officer og nogle træk senere derfor partiet.

Så langt Peter Heine. Jeg vandt også over gruppevinderen, der nu efter yderligere turneringer er ved at runde 2100 i rating.

Men det hjalp ikke meget. Med 2½ point ud af 7 runder tabte jeg rating igen, igen. Alderen trykker. Dobbeltunder på samme dag holder jeg ikke til og lørdagsmiddage prægede de senere år indsatsen på 1. holdet om søndagen, så nu har jeg meddelt holdet, at jeg kun undtagelsesvis er til rådighed om søndagen.

Lidt arrogant, da det faldende ratingtal klarer den historie. Så må vi se, om jeg kan bruges på 2. holdet.

I øvrigt skulle jeg som den eneste have vundet det simultanparti mod Anand, som Peter Heine omtaler. Men jeg overså en gevinst. Dengang satte Sune Berg Hansen partiet i sin skakspalte i Politiken, hvor jeg helt tilbage i 1979 også havde en korrespondancegevinst mod Aage Ingerslev i avisen.

Det er jeg sådan set mere optaget og stolt af end de mange tusind gange, jeg har været på tv om politik. Sådan er der så meget

Vidste du at:

- til verdens 3. dyreste skaksæt benyttede [Grah](#) en teknik ved navn '[lost wax](#)' til at designe hver brik
- brættet er lavet af [kirsebærtræ](#) og [ibenholt](#) og belagt med [sterling sølv](#)

Skakbræt for den kræsne = julegave ide?

Anfinn Niclasen har været en tur i Tyskland, hvor han kom forbi en udstilling, hvor blandt andet nedenstående bræt og brikker er sat til salg, med et prisskilt på ca. 135.000 kroner. Både bræt og brikker er lavet af rav, som nok forklarer den høje pris. Anfinn så sættet på et fabrikssalg på øen [Rügen](#) i delstaten [Mecklenburg-Vorpommern](#).

Foto: Anfinn Niclasen

Frederiksberg Kommunemesterskab 2022

Så blev årets traditionelle kommunemesterskab afviklet og i alt 25 deltagere deltog i minimum 3 runder. Der var nogle, som efter den første aften, nok måtte acceptere, at det nok ikke blev til en top placering. Men feltet var stærkt besat i år, hvor vi havde følgende rating favoritter med DK rating over 1900 i hurtigskak:

1. Dan H. Andersen
2. Niels Lauritsen, Øbro
3. Allan Astrup Jensen
4. John Laurids Hansen
5. Erik Holstein
6. Andreas Skovgaard, Skak for sjov
7. Søren Holm Jensen, Brønshøj
8. Erik Løveid, Helsingør

Turneringen blev spillet som en schweizer turnering, hvilket vil sige, at man deler på midten. I første runde var der et par af favoritterne, som måtte notere et 0, på resultat tavlen.

Lidt overraskende blev det til remis mellem Dan og Jens Fejø. Som mange vil vide, er Jens altid en farlig modstander, som altid formår at finde livs givende træk, netop, som man tror gevinsten er taget hjem.

Turneringen blev spillet over 2 onsdage og stillingen i toppen efter første onsdag var følgende:

1. Niels Lauritsen, Øbro	3 / 3
Erik Løveid, Helsingør	3
2. Erik Holstein	2,5
3. Dan H. Andersen	2
Allan Astrup Jensen	2
Andreas Skovgaard, Skak for sjov	2
Erik Jarlnæs	2
August Jalving	2
Alex Hansen, Valby	2
Tim Barton, Skak for sjov	2

Så der var med andre intet afgjort før de sidste 3 runder, som blev spillet onsdag den 17. August.

I første runde mødte Niels L. med hvide brikker Erik Løveid, og det endte remis. Det gav naturligvis Erik H. mulighed for at blande sig i toppen, hvilket han udnyttede til fulde, da han med sort slog 1. holds kollegaen Allan Astrup Jensen. Både Erik J. og August, var måske også begyndt at drømme om at blande sig i toppen, da de begge vandt deres kampe og var nu på 3 point. Bagfra kom Tim, som vist var opsat på at sætte en slutspurt ind, dog begyndende med en remis.

I 5. runde spille Erik J. remis mod Erik L. og var dermed forsæt i spil til en topplacering. Da Niels L. også spillede remis, var alt endnu åbent før sidste runde. Alt i medens Tim kom bagfra og fik et point mere på kontoen.

Inden sidste runde var alt derfor stadig åbent, da vi havde 3 spillere med 4 point og 3 spillere med 3,5 point.

Efter tågerne var lettet efter den sidste runde var stillingen følgende:

1. Erik Løveid, Helsingør	5
2. Niels Lauritsen, Øbro	4,5
3. Tim Barton, Skak for sjov	4,5
4. August Jalving	4
5. Erik Holstein	4
6. Dan H. Andersen	4
7. Andreas Skovgaard, Skak for sjov	4
8. Erik Jarlnæs	3,5
Hans Haagen Larsen	3,5
9. Oskar Steen Jensen	3
10. Thomas Hallundbæk, Skak for sjov	3

Turnerings vinder blev derfor Erik Løveid, men titlen som Frederiksberg Kommune Mester 2022 tilfalder Tim Barton, Skak for sjov, da han bor på Frederiksberg.

Turnerings vinder
Erik Løveid, Helsingør

Frederiksberg Kommune
Mester 2022
Tim Barton, Skak for sjov

Benny Børgesen, 1. del: Partier med ungdommens friske pust - Ved Kaare Vissing Andersen

Podernes kamp

Frederiksberg Skakforening har næsten altid været beriget med unge talenter. I slutningen af 1950'-erne gjorde et kuld af drenge som Bjørn Brinck-Claussen, Benny Børgesen og Erik Jarlnæs med flere sig særligt bemærket. For et par aktive knægte som Bjørn og Benny var den ugentlige aften i FS langt fra nok, så de spillede i årene 1958 til 1962 en privat match, som strakte sig over 31 partier.

Allerede det første parti viste, at de kendte deres åbninger særdeles godt! I det nedenstående parti fulgte de således teorien til og med hvids 14. træk. Det skete med en variant i et system, som tretten år senere blev uløseligt forbundet med Frederiksberg Skakforening, idet to af dennes medlemmer, Steffen Zeuthen og Erik Jarlnæs, i 1971 udgav bogen "French Poisoned Pawn" om varianter i Fransk med den hvide aktion Dd1-g4xg7. Til denne henvises der i det følgende med FPP.

Fransk: Bjørn Brinck-Claussen - Benny Børgesen

Spillet den 19. september 1958 som det første i en privat match over 31 partier.

Hvid: *Bjørn Brinck-Claussen*

Sort: *Benny Børgesen*

1. d4 e6 2. e4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 Allerede her kan hvid spille Dd1-g4, men dette, som FPP kalder Blitz Variation, anser teoretikerne for en anelse for tidligt (FPP, side 2-4 og B. Slotnik: *Französische Verteidigung*, 1982, side 48-49)

4... c5 5. a3 Lxc3+ 6. bxc3 Se7 7. Dg4 Dc7 Eller 7... cxd4, der som regel – via trækomstilling – fører til samme stilling som i partiet (efter sorts 9. træk).

8. Dxc7 Tg8 9. Dxc7 cxd4 En af grundstillingerne i Euwe-Gligoric-varianten, som den kaldes i FPP, eller Nimzowitch-Botvinnik, som den kaldes i Slotnik. Den hvide dronnings slag på g7 minder lidt om den sorte

dronnings slag på b2 i de partier, som vi kender med modtagelsen af den såkaldte testamentebonde. I begge tilfælde befordrer en forslugen dronning modstanderens udvikling, men hvor sorts Dxb2 ikke ødelægger den korte rokade for hvid, så ødelægger hvids Dxc7 i høj grad den korte rokade for sort. Sådanne generelle betragtninger er dog for intet at regne mod de taktisk betonedede stillingers krav om eksakt variantberegning.

En grundstilling i Fransk – efter sorts 9. træk

10. Kd1 Et profylaktisk træk, der hindrer, at sort spiller Dxc3 med skak. Med alternativet 10. Se2 hindrer hvid slet og ret dronningslaget, men hæmmer sine lette officerers udvikling på kongefløjen. Alligevel anser Slotnik 10. Kd1, som i sin tid blev foreslået af Max Euwe, for kun at være hvids næstbedste.

10... Sbc6 Dette kommer – med tanke på sorts næste træk – ud på et med 10... Sd7.

11. Sf3 Sxe5 12. Lf4 Dxc3 En dækning af springeren på e5 med S7c6 eller S7g6 kommer ikke på tale, da tårnet på g8 i så fald kan slås med skak, og f7-f6 svækker i alvorlig grad sorts konge i centrum. Ergo bringes den sorte dronning ud af bindingen med samtidig trussel mod tårnet på a1.

13. Sxe5 Dxa1+ 14. Lc1 a6!? Først her afviger spillet fra den velkendte teori. Hverken Slotnik eller FPP nævner trækket. De har begge kun 14... Tf8 som seriøst træk

samt 14... d3? som et dårligt træk. Heller ikke i fire andre bøger om Fransk har jeg fundet 14... a6!? Da det er spillet af en 13-årig dreng, får man let den tanke, at det ikke er særligt godt – både Bjørn og Benny spillede dog begge dengang i Frederiksberg Skakforenings Efterårsturnerings 1. klasse! Det er let at se, at a7-a6 hindrer Lf1-b5+ – det gør 14... d3? også. Men begge træk prisgiver bonden på f7, som sort kan slå med skak: 14... d3? 15. Dxf7+ Kd8 16. Df6! (med den maskerede trussel 17. Sf7+ efterfulgt af 18. Dxa1) 16... dxc2+ 17. Kd2 Dd4+ 18. Ld3 Ke8 19. Ke2 Ld7 20. Le3 Db2 21. Tc1 Tc8 22. Sxd7 d4, hvorefter hvid i partiet Bronstein – Uhlmann, Zagreb 1965, ifølge GM O'Kelly kunne have opnået afgørende fordel med 23. Sb8!! (23... Txb8 24. Txc2). For en gangs skyld overså den geniale Bronstein et spektakulært, paradoksalt træk, og partiet endte efter visse forviklinger remis. Selv kan jeg ikke umiddelbart se, hvorfor det mere jordnære 23. Lb4!? med mattrussel på e7 ikke skulle være endnu bedre!?

Stillingen efter sorts 14... a7-a6!?

15. Dxf7+ Kd8 16. h4 Med 16. Df6 som i varianten med 14... d3? i den foregående note har hvid ikke nogen maskeret trussel mod sorts dronning på a1. Dette betyder, at 14... a7-a6!? ikke rummer den samme svaghed som 14... d3? Så indtil en nærmere analyse overbeviser mig om det modsatte, finder jeg i det mindste Bennys træk interessant! Med teksttrækket indleder Bjørn et for systemet ret kendt kapløb: Kommer hvids h-bonden tidsnok i dronning til at afgøre partiet til hans fordel, eller får sort forinden gang i sine officerer og

sine centrumsbønder til at knuse den hvide konge i midten af brættet?

16... d3 17. Df6 Bronsteins maskerede trussel!

17... dxc2+ 18. Kxc2 Her var det, at Bronstein i samme stilling (hvor dog Bh4 stod på h2 og Ba6 på a7) spillede Kd1-d2 mod Uhlmann.

18... Da2+ 19. Lb2 Ld7 20. Sf7+ Ke8 21. Sd6+ Kd8 22. h5?! Bjørn vil vinde! Med tanke på, at sorts konge næppe kan tillade sig at svigte dækningen af Se7, kunne han have sikret sig remis ved evig skak, hvilket han nok burde have stillet sig tilfreds med. Nu kommer sort til angreb – med en mellemskak der rømmer feltet d7 til kongen, så denne kommer ud af bindingen, så tårnene får forbindelse med hinanden og springeren på e7 fritages fra at skulle dække Tg8. Med denne styrkelse af sine bagerste linjer kan sort sætte et knusende angreb i gang.

Stillingen efter 22. h5?!

22... La4+! 23. Kd2 Kd7 24. Sxb7 Tac8 Ud over udførelsen af de just skitserede træk, er denne naturlige placering af tårnet på den åbne c-linje et yderligere tegn på harmonien i det sorte officersspil – idet trækket tjener det dobbelte formål at gardere c5 og skaffe sig et eventuelt brohoved på c2 til sit kommende angreb.

25. Ld3 Tg8 26. Dd4 Txf2+! Udnytter, at hvids dronning er overbelastet af både at skulle dække b2 og f2.

27. Ke3 Dxb2 28. Dxa4+ På grund af sit ringe materiale kan hvid ikke tåle dronningafbytning. Graden af de to

kongers sikkerhed er dog klart i sorts favør takket være hans to centrumsbønder – hvids konge derimod har det som kejseren i et af H. C. Andersens mest berømte eventyr. Helt galt ser det ud på hvids 2. række.

28... Tc6 29. Da5 Truer en lumsk mat på d8! Men nu kan sort skakke sig til selv at sætte mat!

De storkøbenhavnske juniorturneringer

I 1954 havde tre københavnske arbejderskak-klubber taget initiativ til en juniorturnering, som blev afviklet over fem runder, og hvis deltagere blev inddelt efter alder – hver årgang sin gruppe.

Storkøbenhavns Arbejder Skakklub overtog snart arrangementet, som vist nok fandt sted hvert år i marts frem til Dansk Arbejder Skak Forbunds opløsning i 1970. Gruppevinderne blev betragtet som uofficielle københavnske mestre, idet der dog af og til var tilmeldt så mange i en aldersklasse, at den måtte deles i to grupper.

Desværre var DASF's organ ARBEJDER-SKAK ikke helt konsekvent i sin omtale af turneringerne, for eksempel er den individuelle pointscore ikke altid nævnt. Men der kan i hvert fald siges følgende om nogle af drengene fra FS:

1958: 13-årige: Nr. 2: Benny Børgesen (født 16/3-1944) + Nr. 3: Erik Jarlnæs (født 16/9-1944) * 16-årige: Nr. 3: Bjørn Brinck-Claussen (født 29/1-1942).

1959: 14-årige: Nr. 3: Benny Børgesen * 17-årige: Nr. 1: Bjørn Brinck-Claussen.

29... Sf5+! 30. Lxf5 De2+ 31. Kd4 Tc4 mat!

En herlig dyst mellem to af tidens store talenter!

I en mail til mig, 6. oktober 2022, skriver Benny Børgesen, at både Bjørn og han – ligeledes i september 1958 – deltog i FS's efterårsturnering i 1. klasse og videre: "Bjørn indrømmede mange år senere, at partiet var et chok for ham, og definitivt ændrede hans indstilling til skak i retning af mere positionel forståelse og åbningsteori."

1960: 15-årige: Nr. 1: Benny Børgesen, 5 point (maximum) + Nr. 2: Erik Jarlnæs, 4½ point. Der var to grupper i denne aldersklasse. Den anden blev vundet af Poul Klemmensen, ligeledes med 5 point.

1961: 16-årige: Gruppe B: Nr. 1: Benny Børgesen, 5 point (maximum). Gruppe A blev vundet af Peter Clemensen, 4½ point. Man kan godt få den mistanke, at Peter Clemensen er identisk med det foregående års Poul Klemmensen, f.eks. fordi man ud fra for bogstavet "P" har gættet sig til fornavnet!? Bjørn Brinck-Claussen blev i øvrigt i sine helt unge år nævnt som Bjørn Clausen.

Benny Børgesens sejr over Bjørn Brinck-Claussen i det viste parti sættes smukt i relief af, at han var to år yngre, og at Bjørn allerede da i et par år havde tilhørt eliten blandt landets unge. Således deltog han i pinsen 1956 på det københavnske ungdomshold med spillere fra DASF helt op til 25 år mod et tilsvarende hold fra Bremen.

Ganske vist tabte han begge sine partier på 18. bræt (= næstsidste bræt), men han var altså også kun 14 år!

I øvrigt vandt Benny Børgesen også – "ved skæbnens ironi", som han skriver i sin mail til mig – det sidste af

matchens 31 partier (spillet den 26. august 1962), hvor han i al beskedenhed får tilføjet, at han derudover kun vandt to partier i maratondysten. Sin omtale deraf slutter han med denne cadeau til Bjørn, et af dansk skaks største talenter nogensinde.

Magasinet ARBEJDER-SKAK – en guldmine!

Det er almindeligt kendt, at Dansk Skak Unions magasin SKAKBLADET, som så dagens lys i 1904, er sit lands vigtigste organ, især hvad skakpartier spillet af landets stærkeste mestre angår. Mindre kendt er det, at magasinet ARBEJDER-SKAK, der først udkom med fire numre i 1931 og derefter med 12 numre hvert år i perioden 1932-70, ikke bare er det næstmest vigtige danske skakblad i det 20. århundrede, men på et – for mig at se – væsentligt punkt overgår sin "storebror", nemlig ved at bringe et væld af partier spillet af landets "næstbedste mestre" – og de kunne sandt for dyden også spille seværdigt skak! Lad mig her blot nævne Henry Pedersen og John Tornerup (medlem af FS i årtierne efter 2. verdenskrig og med på foreningens guldalderhold sammen med koryfæer som Jens og Harald Enevoldsen samt Palle Ravn med flere).

Både Henry Pedersen og Tornerup evnede at bide skeer med de bedste danskere, når lejligheden bød sig. Således har Tornerup, som det fremgår af hans erindringsbog "Skakroser med torne", 1990, ikke alene slået danmarksmestrene Jens Enevoldsen, Bjørn Nielsen og Eigil Pedersen, men også i 1947 den kendte canadier A. Yanofsky, som kort forinden havde besejret selveste Botvinnik, og i 1949 spillet remis med ikonet Tartakower. Jo, utallige af de "næstbedste danskeres" partier er bestemt en glæde at spille igennem, og de findes i dag stort set kun bevaret i ARBEJDER-SKAK, som derved udgør en kildemæssig guldmine for dansk skakhistorie!

Selv har jeg læst meget om skak, siden jeg som 13-årig i november 1961 blev medlem af Brønshøj Arbejder Skakklub (kaldet Brønshøj Skakforening siden 1967). Men læsningen – studierne om man vil – gjaldt mest

"En måned senere (end 26/8-1962) debuterede han på det danske OL-hold i Bulgarien med 50% score. Hvor langt er der fra 1. klasse i FS til det danske OL-hold? For den rette mand ca. 4 år!!"

bøger, hvor Jens Enevoldsen og Max Euwe var de foretrukne forfattere – og litterære læremestre! Derimod var jeg ikke nogen flittig læser af skakblade, dengang ARBEJDER-SKAK, og sidenhen af SKAKBLADET – i hvert fald ikke hvad gennemspilning af partier angår. Indrømmet: Det har været en meget stor fejl i min tilgang til spillet.

DOG var der i mine ganske unge år to mestre, hvis partier i ARBEJDER-SKAK, jeg absolut måtte spille igennem. Den ene var Henning Møller (han hed oprindeligt Jensen), hvad der var meget naturligt, da vi var klubkammerater, og fordi han spillede nogle fortryllende angrebspartier – Mange år senere gik det op for mig, at han var min tidlige ungdoms lokale Paul Morphy. Mere tilfældigt opdagede jeg en anden, Benny Børgesen, der boltrede sig med dristige gambitter, som han i reglen afsluttede med fejende flotte angreb. Det var begrænset, hvad der blev bragt af hans partier, men de gjorde et dybt indtryk på mig.

For et par år siden erfarede jeg, at både Henning og Benny var medlemmer af Frederiksberg Skakforening – såmænd mens jeg selv var medlem 1965-68, men da vidste jeg intet derom. Med Henning Møllers død i december 2020 som følge af covid-19 følte jeg trang til at portrættere ham i tre af FS's nyhedsbreve (2021: april, juli og oktober), og jeg er helt sikker på, at læserne i hvert fald har nydt hans smukke spil. Lige så sikker er jeg på, at de vil nyde nogle af Benny Børgesens bedste partier. Inden da skal vi lige hilse på en af landets mest interessante, men desværre ret så noget glemte personligheder!

Alfred Christensen

Vendelboen Alfred Christensen, som i sine første mange år stavede sit efternavn med K i stedet for Ch, blev født i 1905. I 1930'erne og 1940'erne tilhørte han eliten af landets skakspillere uden dog at komme helt tæt på DM-titlen.

Hans bedste resultater i Landsholdsklassen, hvor han deltog seks gange, var en 3.-4. præmie i 1942 og en 3.-5. plads i 1944. Han deltog på det danske hold ved OL i Argentina i 1939 – en begivenhed som fandt sted samtidig med 2. verdenskrigs udbrud. Ved denne begivenhed i Sydamerika gjorde han sig især bemærket med sejre over først den stærke argentiner Carlos Guimard – i et i værtsnationen radiotransmitteret parti – og et par uger efter over den tyske professor A. Becker.

Alfred var en af sin tids flittigste skakskribenter – kun overgået af Jens Enevoldsen og Bjørn Nielsen – mangeårig redaktør af SKAKBLADET og udgiver af flere bøger, bl.a. selvbiografien "I Caïssas Tjeneste", 1943, med tyve af hans til da bedste partier. Både som spiller og skribent var han stærkt hæmmet af et meget svagt syn.

I 1950'erne blev der stille omkring ham – han boede i Canada nogle år. Og da han kom tilbage til Danmark, var

det først og fremmest inden for Dansk Arbejder Skak Forbund, han gjorde sig gældende, dels ved at vinde forbundsmesterskabet både i 1962 og 1963, dels ved at blive tilknyttet ARBEJDER-SKAK som en særdeles kompetent kommentator af partier.

Snart var det dog især inden for Danmarks Blindeskak, som han var medstifter af i 1961, han gjorde sig gældende. Han vandt de blindes DM hvert år, og han blev Danmarks første individuelle verdensmester nogensinde, da han vandt de blindes VM i K-skak 1966-67 – og endda tillige i 1968-69. Alt dette til trods for at han da var så godt som helt blind – og ofte kæmpede mod folk med et mindre svækket syn.

Naturligvis gjorde han sig også gældende som skribent for de blinde skakspillere. Således blev han den første redaktør af DB's organ Braille-Skak, der udkom på punktskrift og var opkaldt efter franskmænd Louis Braille (1809-52), der opfandt punktskriften. Ikke kun hans rige evner som pædagog og store forståelse for de mere jævne skakspillere, men også hans humor og lune blev af stor betydning for dem, der læste hans mange artikler og gennemspillede de partier, han kommenterede. Og det vakte stor sorg, da han døde i 1974.

Benny Børgesen – Alfred Christensen: 2 – 0

Netop da Alfred Christensen var på toppen inden for dansk arbejderskak i 1963, spillede han to partier sidst i marts mod Benny Børgesen, som lige var fyldt nitten år. Alfred kommenterede begge partier i ARBEJDER-SKAK, maj 1963, side 136-137, med stor sympati for sin

modstander. De bringes her – i omvendt kronologisk følge – med Alfreds ord, som også dokumenterer den gensidige respekt, der kan herske mellem to duellanter af det rette stof!

Froms Gambit: Alfred Christensen - Benny Børgesen

Matchen København – Provinsen den 31. marts 1963, 1. bræt.

Hvid: *Alfred Christensen, Hjørring*

Sort: *Benny Børgesen, København*

1.f4 e5 2. fxe5 d6 3. exd6 Lxd6 4. Sf3 Sf6 5. d4 Sg4 6.

Dd3 c5 Dette fremstød er en nyhed, der er kommet frem i den sidste tid. Den skulle rehabilitere denne variant i Froms Gambit, og den er også god nok, hvis hvid dækker feltet d4 med c2-c3.

Stillingen efter det i 1963 ret nye 6... c7-c5

7. d5 Dette mener jeg gendriver nyheden. En fribonde har altid en respektabel styrke.

7... Dc7 Sikkert sorts bedste fortsættelse. Der må presses, ellers får hvid hurtigt udviklet – og beholder bonden.

8. Le3 Det givne stærke træk var 8. Sc3!, der truer såvel Sb5 som Se4. Hvid havde her stirret "sig blind" på muligheden 8. Sc3 Lg3+ 9. hxg3 Dxc3+ 10. Kd2 Sf2, men glemte ganske, at dette ikke går for 11. De3+ Kd8 12. Se4 osv. Heller ikke slag på h2 er at frygte. Hvid får da aflastning og godt spil i kraft af sin d-bonde. I stedet valgte hvid en omstændelig forsvarsmetode, der ikke er helt tilfredsstillende, og som tilmed giver et meget kompliceret spil, hvilket burde undgås, da begge spillere allerede har brugt ca. en times betænkningstid! Lad os slå fast, at 8. Le3 ikke var al den tid værd!

8... Sa6 9. Sa3 Springerne går ud ad bagdøren, men der kan intet indvendes herimod. At slå på e3 kommer ikke på tale for sort, thi Le3 er i nogen grad blevet hvids smertensbarn. Hvids springertræk dækker felterne c2 og c4 samt angriber b5.

9... Sb4 10. De4+ Forsigtigere og sandsynligvis mere solidt var 10. Dd2.

10... Kd8 11. Lg1 Dette løbertilbagetog var ideen med 8. Le3, men løberens defensive kraft vejer ikke dens spærrevirkning op.

11... Te8 12. Dxc7? Dronningen fjerner sig for meget fra kamppladsen. Motiveringen var at erhverve bønder for at kunne give materiale tilbage i det rette øjeblik, men 12. Dc4 burde foretrækkes.

12... Da5 13. Sd2 b5! 14. e4

Tidnøden er nu fantastisk, og der var milevidt til det 40. træk! Partitrækket tilsigter modangreb mod b5 og c5, men mere præcist var vistnok c3. Derimod går lang rokade ikke for 14... Sxa2+ 15. Kb1 Sc3+! osv.

14... Lf4 15. c3 Sxd5 16. Sb3 Dc7 17. Sd2? Kun få minutter tilbage! Men nu holder hvid ikke længere til det dobbelte pres. Partitrækket er planløst og resignerende. Konsekvent var 17. Td1 Sgf6 18. Txd5+ Sxd5 19. Sxb5 samt slag på c5, og resultatet ville være uvist. Sorts konge er jo også meget sårbar, og det er ikke en stilling, hvor brikantallet er afgørende.

Stillingen efter 17. Sd2?

17... Lxd2+ 18. Kxd2 Df4+ 19. Kc2 Sge3+ 20. Kb3 c4+ 21. Opgivet.

Hvid bliver mat i få træk. Hatten af for Bennys gode spil og fortjente sejr. Han lærte mig, at kompliceret spil og

Blackmar-Gambit: Benny Børgeesen - Alfred Christensen

Matchparti spillet i København den 17. marts 1963.

Hvid: Benny Børgeesen, København

Sort: Alfred Christensen, Hjørring

1.d4 Sf6 2. f3 En slags Blackmar-gambit. Denne forekommer ellers med e2-e4, når sort i første træk har spillet d5, men den kan også fremkaldes mod Sf6.

2... d5 3. e4 dxe4 4. Sc3 Lf5 Vel det bedste, men det er heller ikke ueffent at give bonden tilbage ved spillet 4...

tidnød er ting, jeg nu må sky som pesten. *KVA: Nærmere bestemt er der i slutstillingen mat i yderligere fem træk, idet hvids mest udholdende forsvar er 21. Sxc4 bxc4+ 22. Ka3 Sc2+ 23. Ka4 Ld7+ 24. Ka5 Dc7+ 25. Ka6 Db6#.*

Partiet var det første af sine egne, som Alfred Christensen kommenterede i ARBEJDER-SKAK siden sin gevinst mod Georg Jørgensen i nr. 6, juni 1962, hvor han også spillede hvid mod Froms Gambit. Til det parti indledte han sin første kommentar (efter sorts 4. træk) med ordene: "Personlig anser jeg ikke Froms Gambit for at være helt korrekt, og jeg har erfaring for, at jeg efter 1... e5 kan tillade mig at gnide mig i hænderne." Det gjorde han nok ikke efter partiet mod Benny Børgeesen i den lidet fromme gambit. Til gengæld tog han – som den fine og lune fyr han var – sit nederlag med oprejst pande og ros til sin modstander!

Det næste parti, som blev spillet to uger før – samme dag som årets juniorturnering i S.A.S.-regi sluttede, var et opgør mellem forbundsmesteren Alfred Kristensen og den unge københavnske mester Benny Børgeesen, Sundby A.S.* – suveræn vinder som 18-årig af mesterskabsklassen i 1962 med 7½ point af 9, halvandet point foran nr. 2, Axel Roos, A.S. 1904!

*Selv om både Bjørn Brinck-Claussen og Benny Børgeesen var medlemmer af Frederiksberg Skakforening (DSU), så var det deres arbejder-skakklubber, de repræsenterede i DASF's turneringer, hvor Bjørn var medlem af Olympia Benny Børgeesen som her angivet i Sundby A.S.

e3. Den hvide bonde på f3 vil da sinke hvids naturlige opmarch.

5. fxe4 Sxe4 6. Df3 Sd6

Den anden mulighed – 6... Sxc3 – er ikke så tillukkende, da den overlader hvid løberparret i en åben stilling.

7. Lf4 e6 8. 0-0-0 Sd7 9. g4 At vinde bonden tilbage med 9. Lxd6 Lxd6 10. Dxb7 kommer naturligvis ikke på tale, da sort får løberparret og et fortræffeligt spil med angrebschancer i b-linjen.

9... Lg6 10. h4 h5 11. g5 c6 Hvid er kørt fast på kongefløjen, og sort har stadig gambitbonden. Kan han holde centrum, indtil han får rokeret langt, er han oven på trods hvids lille terræfordel. Men stillingen er spændt, og der skal spilles præcist af begge parter.

12. Th2! Et dybt gennemtænkt træk, der forbereder de kommende forviklinger, som hvid allerede har for øje. Tårnet bringes via 2. række hurtigst muligt til aktion i centrum, og det tages ud af den farlige diagonal d5-h1.

Stillingen efter 12. Th1-h2!

12... Da5? En skæbnesvanger fejlvurdering. Selvfølgelig skal dronningen ud for at gøre plads til lang rokade. Nå

dette, kan sorts stilling ikke stormes. Fejlen ved 12... Da5 er, at hvid kan true den fra centrum og derved vinde et vigtigt tempo til sit angreb. Det rigtige træk var 12... Db6!, hvorved d4-d5 også besværliggøres ved Sg1's hængende stilling. Sort valgte den mere offensive plads a5 på grund af trykket mod a2 og feltet f5, men der blev ikke tid til at gøre brug af dette.

13. d5!! Et energisk og korrekt bondeoffer, der krævede den nøjeste beregning. Det krones af det følgende springeroffer.

13... cxd5

Stillingen efter sorts 13... c6xd5

14. Sxd5! Pludselig er den sorte konge blotlagt og under beskydning. Sort regnede med at kunne "give tilbage". Dette kan forsone de hvide tårne, men tilbage bliver diagonalofficererne, og de er spillets trumf.

14... exd5 Sort går over Rubicon! Heller ikke 14... Le4 15. Dc3 er tilstrækkeligt, da hvid bliver for stærk i d-linjen. Relativt bedst var 14... Tc8, men det enkle svar 15. Sc3 stiller dog sort over for problemer i d-linjen, som ikke kan løses. Et kvalitetsoffer på c3 kan ikke holde stand i det lange løb.

15. Txd5 Db6 Det tabte tempo med dronningen! Forsøget 15... Le4 16. Txa5 Lxf3 17. Sxf3 forkastede jeg straks – det giver alt tilbage uden at aflaste det mindste.

16. Te2+ Se4 17. Lh3! Løberen kommer sent, men til gengæld med frygtelig virkning. Den bliver hovedaktøren i hvids slutangreb.

17... 0-0-0 Derefter er der ingen redning for sort, da Sd7 står bundet. Men 17... Td8 18. Txe4+ Lxe4 19. Dxe4+ Le7 20. Ld6! osv. er bestemt ikke bedre.

18. Txe4 Lxe4 19. Dxe4 Lb4 Fortvivlelse, men der truede tilintetgørende 20. Txd7! Txd7 21. De8+ Dd8 22. Lxd7#.

Stillingen efter 19... Lf8-b4

20. De5! De tre diagonalofficerer sejrer! På grund af, at Sd7 er bundet, er der matrusler – aktuelt på b8 og potentielt på c7. Sorts sidste krumspring kunne spares.

20... Dxc1+ 21. Td1 Ld2+ 22. Kxd2 Df2+ 23. Kc1 opgivet.

Hvid har ført sine tropper fortræffeligt og skabt et virkelig smukt kampparti. For sort er partiet en dukkert, som kunne råde til at holde næsen fra de "seende" skakspillere, men når man har en sympatisk og fair modstander med spil af høj karat, kan det godt være en fornøjelse at tabe!

Man kan læse om Alfred Christensen i Ernst Sørensen's nekrolog over ham i SKAKBLADET, 1974, nr. 11, side 318, og i min artikel "Alfred Christensen – første danske verdensmester" i SKAKBLADET, 2015, nr. 5, side 220-222.

Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev omtaler udførligt Bjørn Brinck-Claussen i Januar 2021 og Henning Jensen/Møller i April, Juli og Oktober 2021.

Indbydelse til FS turneringerne: Efterårs lyn og vinter koordineret

Frederiksberg efterårslyn 2022

Turnering	12 runders Schweizer
Betænkningstid	5 min til hver spiller
Dage	Onsdag den 9. november
Indskud	0 kroner

Krav tilmelding [Frederiksberg efterårslyn 2022](#)
Deadline aften Du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenen

Frederiksberg vinter 2022/23 - Spil-når-du-vil

Turnering	Koordineret - 7 runder
Betænkningstid	90 min + 30 sek pr. træk
Dage	7 onsdage fra 23. nov - 15. feb
Indskud	50 kroner
Præmier	Vin & chokolade

Krav tilmelding [Frederiksberg vinter 2022](#)
Deadline hver aften Du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenen

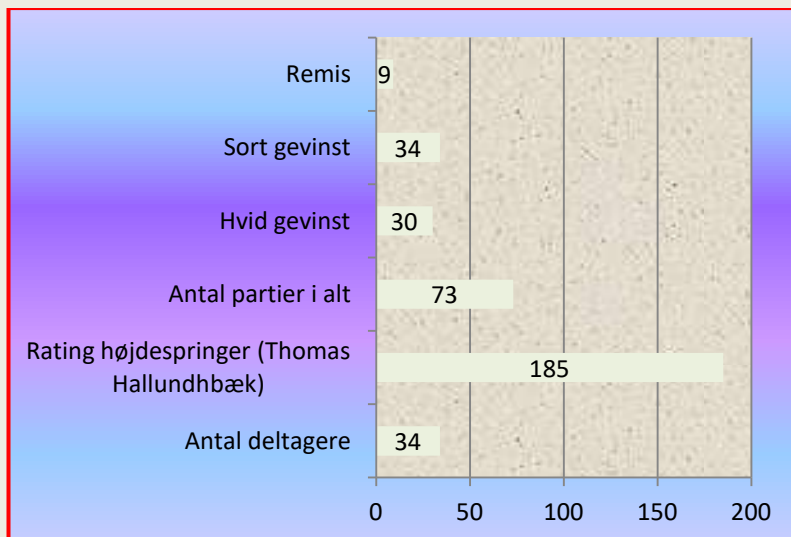
Foto: Dan H. Andersen

Frederiksberg Kommune Mesterskabet 2022 var, som altid, i gode og kompetente hænder hos formand og turneringsleder John L. Hansen.

Frederiksberg efterår 2022

Så blev sæsonens første koordinerede turnering i FS afviklet. Turneringen blev afviklet i perioden fra onsdag den 24. august til onsdag den 5. oktober - i alt 7 runder. Spilletiden var med de traditionelle 90 minutter + 30 sekunder pr. træk.

Lidt statistik fra turneringen:

Resultat, hvor korrektion blev brugt:

1. Peter Køhler	4,5 / 7
2. John L. Hansen	4 / 7
3. Erik Jarlnæs	4 / 6
4. Bjørn Olsen	4 / 7
5. Oskar Steen Jensen	4 / 5
6. Jacob Hein, Espergærde	4 / 7
bedst < 1400	
7. Dan H. Andersen	3,5 / 4
8. Thomas Hallundhbæk, Skak for sjov	3,5 / 6
9. Anfinn Niclasen	3,5 / 6
10. Henning B. Sørensen, K41	3 / 7
11. Per Sepstrup, Valby	3 / 7
12. Ole Gjelstrup	3 / 6

Turnerings vinder
Peter Køhler

Steen Nielsen tog ovenstående foto ud over spillelokalet, hvor vi ser:

Ved bordene i venstre side startende forrest, ser vi		
Bræt	Til venstre	Til højre
1	Hans Haagen Larsen, Amager	John L. Hansen, dommer
2	Steen Nielsen - ikke med - tager foto	Niels Lauridsen, Øbro
3	Patrick N. Hansen, Valby	Erik Løveid, Helsingør
4	Søren Christian Krogh	Bjørn Olsen
5	August Jalving	Thomas Hallundbæk, Skak for sjov
Ved bordene i højre side startende forrest, ser vi		
Bræt	Til venstre	Til højre
1	Dan H. Andersen	Jens Fejøl
2	Povl Jacobsen	Alex Hansen, Valby
3	Allan Astrup Jensen	Dan Terkildsen
4	Oskar Steen Jensen	Andreas Skovgaard, Skak for sjov
5	Søren Holm Jensen, Brønshøj	Sarah Sima Derlich, Nørrebro
6	Erik Holstein	Tim Barton, Skak for sjov

Vidste du at:

- den afgørende detalje på dette magiske sæt er en overflade af håndlavet glas og [kirsebærtræ](#)
- prisen for verdens 3. dyreste skaksæt er ca. 4.900.951 kroner

Skakkens regler - har du styr på dem?

Kender du reglerne i skak?

Jeg har tidligere bragt nogle artikler af skakkens regler, men i de næste numre vil der være 'genoptryk' af nogle artikler, som jeg tidligere har brugt, men der kommer nok også nogle nye. Hvis du godt vil have belyst nogle regler, er du velkommen til at skrive til mig.

De fleste ved naturligvis, hvordan brikkerne bevæger sig, men kender du eksempelvis reglerne for:

- stillings gentagelse - det hedder faktisk ikke træk gentagelse
- rørt brik
- placering af uret
- 50 træks reglen

Ovenstående er blot nogle af de regler, som denne og kommende artikler vil forsøge at kaste lys over.

Nu kan du naturligvis tænke, jamen jeg kender da godt ovenstående regler, samt mange flere. Det er naturligvis ganske fint, så kan du jo bruge disse artikler som genopfriskning, eller blot springe dem over;)

Tidligere kunne du finde skakhåndbogen dels i bogform i klubben, samt online. Men efterhånden, som det er blevet mere almindeligt at benytte internettet, er alle reglerne samlet på en [side](#), hvor du finder følgende:

- [Love og vedtægter](#)
Overordnede regler for DSU
- [FIDEs regler for Skakspillet](#)
Hvordan bevæger brikker sig osv...
- [Generelle regler](#)
Hvordan beregnes rating
Har kun linket til Rating reglement
- [Reglementer](#)
Regler for forskellige turnerings former
Har kun linket til enkeltmandsturneringer
- [Skaknævnets kendelser](#)

Alle regler, som gælder for skak er beskrevet i FIDEs [regler for skakspillet](#). Som så ofte er der muligheder for fortolkning af de skrevne regler. Det er derfor også muligt at finde forskellige kendelser, hvor skaknævnet har dømt. Det vil typisk ske, hvis en spiller føler sig uretfærdigt behandlet af dommeren og dermed indsender en klage.

I de artikler, som du vil kunne læse i nyhedsbrevet vil det være muligt at finde flere detaljer, end angivet i artiklen, men hvis du er interesseret, kan du naturligvis kigge i reglerne på nettet, eller ligefrem tage dommer uddannelsen.

Det kunne måske godt lyde som om, at en dommer 'naturligvis' kender alle regler, men der må jeg desværre skuffe dig - det gælder ikke altid. Men dommeren ved, hvor i skakhåndbogen, at svaret kan findes og det er en lige så vigtig del af dommer uddannelsen.

Denne gang lægger vi ud med bræt og brikker.

Vidste du at:

- verdens 2. dyreste skaksæt hedder '[Art of War](#)', som er designet af Victor F. Scharstein
- skaksættet har et asiatisk tema - især brikkerne

Skakkens regler - bræt & brikker

Alle skak spillere ved naturligvis godt, hvordan bræt & brikker skal placeres, men i ny og næ går det jo galt alligevel, uden der påtænkes at spille [Fischer Random](#);) Hvad gør man så?

Der er jo forskellige situationer:

Nr	Situation	Håndtering	§
1	Brikker har forkert udgangsstilling	I så fald skal partiet annulleres & nyt parti spilles	7.2.1
2	Brættet vender forkert, men brikkerne står korrekt	Stilling skal overføres til et nyt bræt, hvorefter partiet skal fortsætte.	7.2.2
3	Partiet er begyndt med omvendte farver	Hvis der er spillet færre end 10 træk af hver spiller, skal partiet stoppes og et nyt parti skal spilles med korrekt farvetildeling. Efter 10 træk eller flere skal partiet fortsætte.	7.3
4	Kommer til at vælte eller fejlplacere brikker	Hvis man ved et uheld kommer til at vælte eller fejlplacere en brik, skal spilleren genskabe stillingen i sin egen betænkningstid.	7.4.1
5	Ulovligt træk tidligere i partiet	Hvis der er udført et ulovligt træk i partiet, skal stillingen genskabes umiddelbart før uregelmæssigheden. Hvis dette ikke er muligt, skal stillingen genskabes fra den sidst identificerbare stilling før uregelmæssigheden.	7.5.1
6	Bondeforvandling	Bondeforvandling kan foretages på 2 måder: 1. Bonden behøver ikke at blive placeret på forvandlingsfeltet, men du kan indsætte en officer i stedet - du skal naturligvis fjerne bonden 2. Bonden kan placeres på forvandlingsfeltet og du udskifter den med en officer Normalt kan du forvandle bonden til en hvilken som helst officer af samme farve, men hvis du ikke skifter bonden ud med en officer, før du trykker på uret, har du lavet ulovligt træk, og bonden skal forvandles til en dronning	4.6.1 4.6.2 7.5.2
7	Trykker på uret uden at have udført træk	Dette betragtes som et ulovligt træk.	7.5.3
8	Bruger begge hænder til at udføre træk	Dette betragtes som et ulovligt træk.	7.5.4
9	Brikker står forkert	Hvis nogle brikker er flyttet fra deres rigtige felter, skal stillingen umiddelbart ført uregelmæssigheden genskabes. Partiet skal herefter fortsætte fra den genskabte stilling. Hvis stillingen umiddelbart før uregelmæssigheden ikke kan fastslås, skal partiet fortsætte fra den sidste identificerbare stilling før uregelmæssigheden.	7.6

Jeg har ikke medtaget alle mulighederne for, hvad der kan gå galt, men blot nogle af de mest almindelige.

For alle uregelmæssigheder gælder at:

- dommeren skal stille tiderne på urene efter bedste skøn - dette indbefatter også retten til ikke at ændre tiderne - \$7.1.
- dommeren kan idømme en straf til den spiller, som fejlplacerede brikkerne - \$7.4.3
- i tilfælde af ulovligt træk, skal modstanderen have 2 minutter ekstra på uret. Hvis samme spiller udfører endnu et ulovligt træk, skal dommeren erklære partiet tabt for spilleren. Partiet er dog remis, hvis modstanderen ikke kan sætte skakmat ved nogen mulig rækkefølge af lovlige træk - \$7.5.5.

Vidste du at:

- hver brik af lavet af 14 [karat guld](#), [ibenholdt](#) og belagt med flere ædelstene
- det siges, at sættet var på [aktion](#), hvor prisen blev budt, men budet blev afvist
- prisen for verdens 3. dyreste skaksæt er minimum ca. 5.251.018 kroner

Frederiksberg Kommune Mesterskab 2022

Foto: Dan H. Andersen / John L. Hansen

Niels Lauritsen, Øbro nummer 2
i Frederiksberg Kommune Mesterskab 2022.

Foto: Dan H. Andersen / John L. Hansen

Thomas Hallundbæk, Skak for sjov,
rating præmie for bedst under 1400

SENSATION! Danmark har fået en ny verdensmester i skak! - ved Kaare Vissing Andersen

I august 2022 vandt Steffen Slumstrup Nielsen verdensmesterskabet i problemkomposition – nærmere bestemt *STUDIE-SEKTIONEN*. Det skete ved at indlevere de bedste studier til World Championship in Composing for Individuals (WCCI) i perioden 2019-2021.

Steffen har gennem de seneste ti år præsteret en række spektakulære og komplekse slutspilsstudier. Han har længe tilhørt den absolutte verdenselite inden for problemkomposition og blev for få år siden udnævnt til International Mester i denne gren af skakspillet – som i de seneste år har været noget overset i Danmark. Steffen bor i Vanløse og er medlem af både Brønshøj Skakforening og Dansk Skakproblem Klub, hvis formand han blev i 2021. Den 1. oktober i år holdt han foredrag om nogle af sine opgaver i Frederiksberg Skakforening & Skak for Sjøv i lokalerne på Falkoner Allé 36.

Steffen Nielsens præstation sættes yderligere i relief af, at selvom Danmark har haft flere problemkomponister i verdensklasse, så har landet kun haft ganske få gode komponister i genren slutspilsstudier og ingen i den absolutte verdensklasse – før nu!!!

Og man kan håbe på, at den dominerende linje i Dansk Skak Union, som har kørt problemskakken ud på et sidespor, nu får øjnene op for dens store værdier, blandt andet som inspirationskilde for de praktiske spillere.

Indrømmet, jeg har af og til moppet Steffen med, at der ikke er noget lettere end at komponere studier: Man arbejder bare på en idé, som for eksempel går ud på, at hvid vinder. Hvis man så opdager, at sort kan holde remis, bytter man bare om på farverne, og vups, så har man en studie med fordringen ”hvid trækker og holder remis” – det kræver kun en anelse justering! Alligevel tager Jeg hatten af for hans præstation!

Jeg ville gerne allerede nu præsentere nogle af Steffens lækkerier, men de er ikke så nemme at gå til, så det må vente til næste gang. Indtil da må det blive til nogle mere overkommelige opgaver.

Mere info om VM titlen & problemskak, relevante links:

[Nyhed på Skak.dk om VM titlen](#)

[Steffen Slumstrup Nielsen - VM 2022](#)

[Dansk Problemskak.dk](#)

[World Championship in Composing for Individuals \(WCCI\)](#)

Skakopgaven – ved Kaare Vissing Andersen Løsninger på opgaverne side 4

Nr. 73 Kaare Vissing Andersen, Brønshøj-Posten, den 19. april 2007, tilegnet Preben Thaarup

Hvid trækker og holder remis 7+6

Blandt mine hidtil godt 200 offentliggjorte skakopgaver er der (vistnok) kun en enkelt slutspilsstudie, og den er endda rimeligt banal. Døm selv! Sagen er, at det dels er meget vanskeligt at komponere opgaver inden for den nævnte genre – synes jeg til trods for mit ovennævnte drilleri af Steffen Nielsen – dels, at opgavernes lidet eksakte trækantal gør det vanskeligt, til dels umuligt at computerteste dem. Som komponist mangler man slet og ret et sikkerhedsnet og risikerer at publicere en ukorrekt opgave. Nr. 73, min debut hvad angår studier, skulle jeg dog have styr på!?

Løsning: Det tør svagt antydes, at sort truer med et og andet: Mat på g1 og h1, dronningen på a3 og tårnet på d6. Hvid har dog en redning i form af en spærring for de to trusler mod kongen og en trussel mod sorts dronning. **1. Td1! Dxd1** Ellers taber sort sit tårn eller kommer bagud i et tårnslutspil. På 1... Dc2? med trussel på f2 spiller hvid først mellemskakken 2. De3+, inden han slår tårnet på a1 og står klart bedst. Men ved at slå med dronningen på d1 er denne afledet fra garderingen af feltet c5, hvilket sikrer hvid remis ved evig skak. **2. Dc5+ Ka8/Kb8** (Eller 2... b6 3. Dxc7+ med evig skak) **3. Df8+ Ka7 4. Dc5+ etc.**

Nr. 74 P. A. Larsen, Tidskrift för Schack, 1897

Hvid trækker og holder remis 3+4

Denne studie af den bornholmske lektor i matematik P. A. Larsen er en af mine yndlings-opgaver, usædvanligt instruktiv! I sin bog "Problem-Skak-Larsen", 1981, om komponisten og hans endnu mere berømte søn, K. A. K. Larsen, citerer Leif C. Schmidt med tilladelse fra – som Schmidt skrev – "vor tids største nulevende danske studieekspert" Jens Enevoldsens bog "Hyg Dem med skak", 1966. Da Mester Jens jo var en af vore egne, tillader jeg mig her, at citere citatet!

"Det ser ikke alt for lyst og lovende ud for hvid. Den sorte bonde er uhyggeligt nær ved at blive til en dronning. Der må gøres noget særligt. Til at begynde med spiller hvid **1. Lh7**. Den vil til e4, hvorfra den kan standse den sorte h-bonde. Men sort ser også denne lumske trussel og spiller **1... Kxd5 2. Lf5**. Det kan jo være, at sort ikke ser det. Men håbet svinder. Sort

spiller **2... h2**. Endnu en chance findes: **3. Lc8**. Tager sort nu en dronning, følger der løberskak på b7, og sorts glæde bliver kort. Men sort ser også denne lumske trussel og spiller **3... Kc6**, og nu må det vist være forbi med alle hvids krumspring. Der er dog en sidste chance. *Finessen*, som vi overalt leder efter, er her også denne gang. **4. Lg4! h1(D)**. Med ryggen mod muren skyder hvid sin sidste patron: **5. Lf3+!** og sort må spille **5... Dxf3 pat!** Yderligere varianter: 1... Ke5 2. d6 (Kxd6 3. Le4) 2... h2 3. d7 h1(D) 4. d8(D)."

P. A. Larsen arbejdede med pat-temaet i årtier, og i sin bog kalder Leif C. Schmidt det med rette for "Larsen-temaet". Hele 36 år senere fik temaet dette udseende.

Nr. 75 P. A. Larsen, SKAKBLADET 1933

Hvid trækker og holder remis 5+4

Atter er der tale om en sorte bonde, som hvid ikke kan nå at få fingrene i. Ergo må der med Jens Enevoldsens ord en *finesse* til! Atter gør vi brug af den gamle mesters ord!

Løsning: **1. Lg1**. Løberen vil til d4, men sort er på vagt og spiller **1... Kxe5**. Det ser nu mørkere ud for hvid ende nogensinde før, men han får nu en lys idé: **2. Le3 a2 3. Lh6!** Tager sort nu en dronning sker 4. Lxg7+, og slår han løberen på h6, sker 4. g7, og hvid får også en dronning. Sort synes dog at have en god mulighed i **3... Kf6**. Nu må løberen vige, hvilket heldigvis kan ske til et felt med *finesse!* **4. Le3! a1(D)** (Eller 4... Ke5 5. Lh6 med trækgentagelse) **5. Ld4+ Dxd4 pat.**

Nr. 76 G. Kasparian, 1940. Konklusion på studie i Yuri Averbakh: Chess Tactics for Advanced Players

Hvid trækker og vinder

4+5

Hvis hvid skaffer sig vej til en ny dronning ved at ofre tårnet med 1. Th8+? svarer sort 1... Kxh8 2. d8(D)+ Kh7, og hvid kan ikke trænge igennem den sorte fæstning af tårne og bønder.

Værre går det endda, hvis hvid spiller 1. e6? da sort med 1... Tg7 får hvids konge til at sprælle i et matnet, f.eks. 2. Tc8 Ta1 med truslen 3. Th1#. Nej, ifølge Averbakh må der noget mere brillant til – eller med Jens Enevoldsens ord: *en finesse!*

Løsning: 1. Te8!! Smukt som en ren krystal! **1... Txd7**
2. e6, og sort kan opgive, for hvid fortsætter enten med 3. exd7 eller 3. exf7, hvorefter bonden dækker tårnet på e8. Derimod ville 1. Tc8? (samt 1. Tb8? og 1. Ta8?) strandе på 1... Txd7 2. e6 Td8! hvorefter 3. exf7 besvares med 3... Txc8, og 3. Txd8 besvares med 3... Tf6 fulgt af 4... Txe6.

Nr. 77 V. og M. Platov, 1909. Fra Yuri Averbakh: Chess Tactics for Advanced Players

Hvid trækker og vinder

5+4

Et af mine absolutte yndlingsstudier! For sort gælder det om at gennemføre a2-a1 med forvandling til dronning – for hvid gælder det om at forhindre det eller i det mindste om at hindre forvandlingen i at ske med afgørende virkning til fordel for sort. Det begynder meget ordinært, men så kommer de hvide tryllier.

Løsning: 1. Lf6 d4 Her ville de fleste udmærkede spillere trække 2. Sf3? og efter 2... a1(D) 3. Lxd4+ Dxd4 4. Sxd4 Kxd4 5. Kg4 Kxd3 6. Kg5 Ke4 7. Kh6 Kf5 8. Kxh7 Kf6 tage til tage med remis, men de sublime studiekomponister har gerne mere i ærmet, noget *sofistikeret* som Averbakh siger i sin bog – eller en *finesse* som vi har hørt vor gamle klubkammerat Jens Enevoldsen kalde det! **2. Se2!!**

Kongen kan naturligvis ikke slippe sin gardering af d4 for at slå springeren, men sort har jo da også det helt naturlige **2... a1(D)**, hvorefter gode råd er dyre for hvid. Men med **3. Sc1!!** er der dækning bag betalingen! Trækket truer 4. Lg5#, og på 3... Dxc1 4. Lg5+ går dronningen tabt, og hvid vinder. Går kongen nu ud af matnettet med 3... Kd2, vinder hvid sorts dronning med familieskakken 4. Sb3+. Tilsyneladende har sort dog en redning ved at gardere feltet g5. **3... Da5**. Men det er ikke slut endnu! **4. Lxd4+!** Og uanset om kongen slår på d4 eller går til d2, så vinder hvid den sorte dronning med familieskakken 5. Sb3+ og dermed partiet! Wow!

Nr. 78 Kaare Vissing Andersen. Originalopgave

Hvid trækker og holder remis 4+8

Forførelse: 1. Tb4? (Truer 2. Txc4 med truslen 3. Tc5#. På 2... a3 sker 3. b3 efterfulgt af 4. Ta4# eller 4. Tc5#). 1... a3? 2. b3 cxb3 3. Txb3 (Truer 4. Txa3#) 3... Ka4 4. Tb4+ Ka5 5. Tb3 og remis ved trækgentagelse. Men 1... f2! 2. Txc4 f1(D) 3. Tc5+ Db5+, og sort vinder.

Løsning: 1. Ta3! e2 2. Ta1 g2 Hvis sort ikke med de to træk, der kan ske i omvendt rækkefølge, hindrer tårnet i at komme til d1 eller h1, så kan tårnet fra et af disse felter gå til d5 respektive h5 med mat, idet paraden a4-a3 for at give kongen et flugtfelt på a4

strander på tårnets *switchback*, Td1-a1 hhv. Th1-a1 efterfulgt af mat på a-linjen.

Det gælder generelt, at sort ikke kan spille a4-a3, når tårnet befinder sig på 1. række, da det i så fald kan gå til a1 og sætte mat i næste træk. Sort må derfor tvinge tårnet væk fra 1. række, inden han spiller sin a-bonde frem. **3. Te1!** Ikke 3. Tg1? f2 4. Txg2 Truer 5. Tg5#. Men 4... a3! Derefter har den sorte konge flugtfeltet a4, og hvid taber. **3... f2 (Eller 3... g1(D) 4. Txg1**, og sort kan kun parere truslen 5. Tg5# med **4... a3**, som hvid besvarer med den velkendte *switchback* **5. Ta1!** med mat i næste træk) **4. Txe2 a3** Dermed har sort skaffet sin konge et flugtfelt på a4, da hvids tårn ikke straks kan komme til a1.

Men det er ikke nok for sort til at vinde, da majestæten stadig spræller i nettet. **5. b3! cxb3 6. Te5+ Ka4 7. Te4+ og remis ved evig skak**, da de sorte bønder på a3 og b3 spærrer for deres konges videre flugt. Bemærk, at den remis-manøvre, som tårnet kunne udføre på e-linjen, ikke lod sig gøre på g-linjen, idet bonden på f4 ville stå i vejen for en skak fra et tårn på g4.

Vidste du at:

- verdens dyreste skaksæt er '[Jewel Royle](#)'
- det er et fælles projekt mellem [smykefirmaet Boodles](#) og Jewel Royale

Hvordan det ser ud, når computeren hjælper, måske...

Computeren hvisker:

Du kan sætte ham mat i 24 træk....

Program frem til holdafslutningen 2022/2023

Dato	Uge	Aktivitet
12. okt	41	FS efterårsferie hurtig turnering, de 3 første partier med 25 min & 10 sek til hver
19. okt	42	Lukket grundet efterårs ferie
26. okt	43	FS efterårsferie hurtig turnering, de 3 sidste partier med 25 min & 10 sek til hver
Søndag 30. okt	43	FS 1 spiller ude mod Hillerød 2
2. nov	44	FS 3 spiller hjemme mod FS 2
9. nov	45	FS lyn turnering
Søndag 13. nov	45	FS 1 spiller hjemme mod Nørrebro
Mandag 14. nov	46	FS 3 spiller ude mod Brøndby 1
16. nov	46	FS 2 spiller hjemme mod Skak for sjov 1
23. nov	47	FS vinter 2022/23 spil-når-du-vil , 1. runde
30. nov	48	FS vinter 2022/23 spil-når-du-vil , 2. runde
Søndag 4. dec	48	FS 1 spiller ude mod Helsingør
Mandag 5. dec	49	FS 2 spiller ude mod Øbro 5
7. dec	49	FS 3 spiller hjemme mod Skak for sjov 1
14. dec	50	FS vinter 2022/23 spil-når-du-vil , 3. runde
21. dec	51	Jule afslutning
28. dec	52	Lukket mellem jul & nytår
4. jan	1	FS nytårs lyn
11. jan	2	FS vinter 2022/23 spil-når-du-vil , 4. runde
Søndag 15. jan	2	FS 1 spiller ude mod BMS 2
18. jan	3	FS 2 spiller hjemme mod Gentofte 1 FS 3 spiller ude mod K41 - spille dage og spille sted kendes ikke i skrivende stund !!!
25. jan	4	FS vinter 2022/23 spil-når-du-vil , 5. runde
Søndag 29. jan	4	FS 1 spiller hjemme mod Køge 2
Mandag 30 jan	5	FS 2 spiller ude mod Brøndby 1
1. feb	5	FS 3 spiller hjemme mod Øbro 5
8. feb	6	FS vinter 2022/23 spil-når-du-vil , 6. runde
15. feb	7	FS vinter 2022/23 spil-når-du-vil , 7. runde
22. feb	8	Generalforsamling
Mandag 27. feb	9	FS 3 spiller ude mod Nørrebro 3
1. mar	9	FS 2 spiller hjemme mod K41 1
8. mar	10	Ikke fastlagt på nuværende tidspunkt
Lørdag 11. mar	10	FS 1 spiller hjemme mod Bornholm Start kl. 14:00

Dato	Uge	Aktivitet
Søndag 12. mar	10	FS 1 spiller hjemme mod Sjælsø
15. mar	11	FS forår hurtig turnering, de 3 første partier med 25 min & 10 sek til hver
Lørdag 18. mar	11	FS 2 spiller hjemme mod Nørrebro 3 FS 3 spiller ude mod Gentofte 1
22. mar	12	FS forår hurtig turnering, de 3 sidste partier med 25 min & 10 sek til hver
29. mar	13	Frederiksberg mesterskabet i lyn 2023
5. apr	14	Lukket på grund af påsken
Juli		Sommerferie
2. aug	31	

Tak

Der skal lyde en stor tak for indsendelse af materiale til:

- Peter Lautrup Larsen
- Kaare Vissing Andersen
- Steen Nielsen
- Anfinn Niclasen
- Dan H. Andersen
- John L. Hansen

Vidste du at:

- sættet har skabt forvirring på nettet og som bevis på dets eksistens blev kongen skabt
- kongen er lavet af 18 [karat](#) guld dekoreret med [rubiner](#)
- kongen alene koster ca. 414.913 kroner
- rygtet ville vide, at kongen ville koste ca. 922.158 kroner, men det rygte blev manet i jorden
- sættet skal specialbestilles og har en pris på ca. 9.294.412 kroner

Citat

Lånt fra citat bogen 'Skakspillerne sagde' af Henrik Mortensen:

Sune Berg Hansen:

Hvids stilling er allerede et samspilsramt pulterrum.

Redaktion

Hvis du har nogen partier, anekdoter, historier eller andet, som du synes kunne være sjovt eller interessant at dele med klubbens medlemmer, så send det til Dennis L. Rose (<mailto:bmedlem3@fsskak.dk>).